

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect reglementarea cadrului normativ privind organizarea și desfășurarea referendumului local pentru modificarea limitelor teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale, în sensul stabilirii unui prag minim de participare de 20% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente.

România se confruntă de mai mulți ani cu un proces accentuat de depopulare, îmbătrânire demografică și migrație internă și externă, fenomene confirmate de datele oficiale ale Institutului Național de Statistică. Numeroase unități administrativ-teritoriale, în special din mediul rural, înregistrează scăderi constante ale populației, diminuarea bazei de impozitare și dificultăți crescânde în asigurarea serviciilor publice de bază. Fragmentarea administrativă excesivă generează costuri disproporționate cu aparatul administrativ, în raport cu numărul de locuitori și cu veniturile proprii ale localităților. În multe cazuri, bugetele locale sunt dependente într-o proporție covârșitoare de transferuri de la bugetul de stat, ceea ce limitează autonomia locală reală și capacitatea de investiții.

Comasarea voluntară a unor localități învecinate reprezintă o soluție pragmatică pentru eficientizarea cheltuielilor publice, creșterea capacității administrative, atragerea mai facilă de fonduri europene și naționale, dezvoltarea unor servicii publice integrate (urbanism, salubritate, infrastructură, asistență socială), consolidarea unei mase critice de populație și resurse etc.

În plus, tendințele europene în materie de reformă administrativ-teritorială indică orientarea către structuri administrative mai robuste și mai sustenabile financiar, capabile să răspundă provocărilor economice și sociale actuale.

Cadrul legal actual impune un prag de participare care, în contextul unei prezențe electorale în scădere la scrutinurile locale și naționale, face extrem de dificilă validarea referendumurilor locale privind reorganizarea administrativă.

Experiența ultimilor ani arată că, deși există inițiative susținute de comunități și de autoritățile locale pentru alipirea unor localități, acestea eșuează din cauza neîndeplinirii pragului de participare. Astfel, voința exprimată de cetățenii activi electoral este blocată de absentism. Un prag mai redus ar permite valorificarea votului exprimat, evitând situațiile în care o minoritate pasivă împiedică adoptarea unei măsuri susținute de majoritatea celor care participă efectiv la procesul democratic.

Considerăm că stabilirea unui prag de 20% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente reflectă realitățile participării electorale actuale și elimină blocajele procedurale disproporționate.

Așadar, adoptarea prezentei inițiative va facilita procesele voluntare de reorganizare administrativ-teritorială, va contribui la reducerea fragmentării excesive și va sprijini consolidarea unor unități administrativ-teritoriale mai eficiente, mai sustenabile financiar și mai capabile să ofere servicii publice de calitate, respectându-se, în același timp, principiul autonomiei locale și al consultării cetățenilor, consacrat de Constituția României, asigurând un echilibru între exigențele participării democratice și necesitatea funcționalității administrative.

Față de cele prezentate, supunem atenției dumneavoastră, spre dezbateră și adoptare, prezenta inițiativă legislativă.

Inițiator:

ENE GABRIELA-CORINA
GEORGESCU GHEORGHE-DANIEL
CILSANT IONEL